

POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2023 r. na posiedzeniu bez udziału stron

w sprawie skazanego Ł. G.,

wniosku obrońcy skazanego – adwokat M. B. - o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od rozpoznania kasacji w sprawie o sygn. akt II KK 502/22 wniesionej przez obrońcę skazanego Ł. G.,

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 29 kwietnia 2022 r., sygn. akt II Ka 840/21,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Węgrowie

z dnia 8 września 2021 r., sygn. akt II K 230/21,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka
od udziału w sprawie o sygnaturze akt II KK 502/22.**

UZASADNIENIE

W dniu 12 października 2022 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja obrońcy skazanego Ł. G. od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 29 kwietnia 2022 r., sygn. akt II Ka 840/21, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Węgrowie z dnia 8 września 2021 r., sygn. akt II K 230/21.

W wyniku losowania w dniu 20 października 2022 r. do rozpoznania tej sprawy został wyznaczony SSN Antoni Bojańczyk.

W dniu 9 stycznia 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego, adwokat M. B., o wyłączenie SSN Antoniego Bojańczyka na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. od rozpoznania niniejszej sprawy z uwagi na wątpliwości co do

jego bezstronności, wynikające przede wszystkim z uzyskania przez Pana Antoniego Bojańczyka statusu sędziego Sądu Najwyższego w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa w składzie ukształtowanym nowelą z 2017 r. Podniesiono również, że kasacja zawiera m.in. zarzut obrazy art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez rozpoznanie sprawy z udziałem sędziego Sądu Rejonowego w Siedlcach delegowanego do Sądu Okręgowego w Siedlcach, który to zarzut jest zbieżny z zarzutem wysuniętym wobec sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. O potrzebie zastosowania instytucji wyłączenia sędziego decyduje między innymi ocena, czy dla postronnego obserwatora zachodzą w realiach sprawy takie okoliczności, które w odbiorze społecznym mogą budzić wątpliwości co do bezstronności sędziego (*zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2021 r., IV KO 86/21, LEX nr 3251718*).

Należy podnieść, że sędzia Antoni Bojańczyk na urząd sędziego Sądu Najwyższego został powołany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, postanowieniem z dnia 10 października 2018 r. na podstawie rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, a więc w procedurze kwestionowanej przez obrońcę. W tej sytuacji udział w rozpoznaniu wywiedzionej kasacji stanowiłby rażące naruszenie zasady *nemo iudex in causa sua*, co w konsekwencji mogłoby wywołać zarówno u stron, jak i w powszechnym odbiorze przekonanie o braku bezstronności sądu i rzetelności procesu. Mając powyższe na uwadze, zachodzi ryzyko naruszenia zakazu bycia sędzią we własnej sprawie. Rozpoznanie przez sędziego Antoniego Bojańczyka kasacji oznaczałoby także rozpoznanie zarzutów, które sformułował obrońca w zakresie braku przesłanki bezstronności sądu. Ta sytuacja bez względu na to, czy SSN Antoni Bojańczyk wykazałby w tej sprawie bezstronność, mogłaby wywołać u stron oraz w opinii publicznej przekonanie o

braku jego bezstronności.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że ocena zasadności wątpliwości co do bezstronności sędziego (art. 41 § 1 k.p.k.), nakazuje uwzględnić wszelkie okoliczności, które mogą mieć wpływ na jego zachowanie. Okoliczności te zaś powinny być oceniane przez pryzmat tego, czy z punktu widzenia przeciętnego obywatela zostały spełnione obiektywne warunki postrzegania sędziego jako bezstronnego i niezawisłego, zaś sąd z udziałem tego sędziego, jako sąd niezależny. Przy dokonywaniu tej oceny nie bez znaczenia jest stosunek sędziego do wprowadzanych zmian w sądownictwie, zwłaszcza w zakresie akceptacji utraty przez Krajową Radę Sądownictwa przymiotu niezależności. Przy spolaryzowaniu nastrojów społecznych, a w szczególności w środowisku sędziowskim, brak jest w tej sytuacji możliwości obiektywnego przekonania przeciętnie rozsądnej osoby, że zaistniałe okoliczności nie będą rzutowały na bezstronne osądzenie sprawy (*por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2021 r., II KK 426/21, OSNK 2022, z. 2, poz. 6*).

Tymczasem w interesie systemu wymiaru sprawiedliwości jest nie tylko troska o rzeczywistą bezstronność sędziego, ale także zapobieganie powstaniu negatywnego odbioru społecznego w tym przedmiocie. Taka potrzeba zachodzi w badanej sprawie.

Z tych przyczyn orzeczono jak w sentencji postanowienia.

ał